

POSTERY – JAZYKY STŘEDNÍ EVROPY

rozhodněte, zda jsou následující tvrzení pravdivá, či nikoli.

- Lužická srbština patří do stejné skupiny slovanských jazyků jako srbština ANO/NE
- „Haj“ by mohlo být dolnolužické slovo. ANO/NE
- Písmeno „ř“ existuje pouze v české grafické soustavě. ANO/NE
- Z němčiny pochází české ustálené spojení „velký kulový“ ANO/NE
- Maďarština, na rozdíl třeba od češtiny, nemá rody. ANO/NE
- Jidiš není úředním jazykem v Izraeli. ANO/NE
- Jidiš, stejně jako hebrejštiny, patří do skupiny semitských jazyků. ANO/NE
- Lotyština je příbuzná finštině a dalším ugrofinským jazykům. ANO/NE
- Pro litevštinu je typická koncovka *-as* u jmen rod. muž, 1. p., č. jednot. ANO/NE
- Romština, stejně jako např. čeština, nemá člen určitý. ANO/NE
- Polština je druhým největším slovanským jazykem v EU. ANO/NE

PRÁCE S DATABÁZEMI

splňte následující úkoly a odpovězte na otázky. Při hledání správných odpovědí využijte databázi Ethnologue, Atlas ohrožených jazyků UNESCO, texty v naší výstavě či internet.

Najděte chybu a opravte ji.

- Podle databáze Ethnologue je na světě 7168 jazyků. Popsáno jich máme **jen několik desítek**.
- Uvádí se, že každý **měsíc vymře na světě jeden jazyk**. Na konci tohoto století jich zbude už jen asi jedna třetina dnešního počtu, tedy cca 1500–2000.
- Jazykově nejrozmanitějším územím je Nová Guinea, hovoří se tam cca **1000** jazyky.

Odpovězte na otázky.

- Proč je v Severní Americe zánikem ohroženo mnohem větší procento jazyků než v Evropě? [**v Severní Americe je velké množství jazyků s nepatrným počtem mluvčích**]
- Co je stupnice EGIDS a kterým stupněm je na ní vyjádřena situace českého znakového jazyka? [**Expanded Graded Intergenerational Disruption Scale, stupeň 5**]

OHROŽENÉ JAZYKY

- Je pravda, že za ohrožený jazyk se považuje takový jazyk, který má méně než 10 000 mluvčích? **NE nutně, ne každý malý jazyk je i ohrožený**
- Podívejte se do databáze Ethnologue. Kolik procent jazyků je zde uvedeno jako ohrožených? **42 %**
- K zamyšlení: co může vést k zániku jazyka?
- Kdy zemřel poslední mluvčí jazyka dhungaloo a jak se jmenoval? [**Roy Hatfield**]
- Jaký jazyk je příkladem úspěšné revitalizace mrtvého jazyka? [**kornština**]

EXONYMA

spojte české názvy zemí (širší) střední Evropy s jejich cizojazyčnými názvy (exonymy) a s patřičnými jazyky

Česká republika	Tsjechië	nizozemština
Slovensko	Eslovaquia	španělština
Maďarsko	Vengrija	litevština
Rakousko	Itävalta	finština
Německo	Väcija	lotyšština
Švýcarsko	Elveția	rumunština
Polsko	Poljska	sloviština
Slovinsko	Sloveenia	estonština
Litva	Leedu	estonština
Lotyšsko	Łotwa	polština
Estonsko	Igaunija	lotyšština
Dánsko	Danemarca	rumunština
Lichtenštejsko	Lihtenštajn	turečtina
Lucembursko	Lussemburgo	italština
Nizozemí	Pays-Bas	francouzština
Belgie	Belģija	lotyšština
Francie	Prancůzija	litevština
Chorvatsko	Horvátország	maďarština
Ukrajina	Oekraïne	nizozemština
Bosna a Hercegovina	Bosna-a-Hersek	turečtina
Rumunsko	Romunija	sloviština
Moldavsko	Moldofa	velština
Itálie	Taliansko	slovenština